

Alte Drucke

Kongl: Maj:tz Förnyade Placat Och Förbud, Angående The oloflige Sammankomster, hwilka uti enskylte Hus til en särskild och enkannerlig Gudztiensts ...

Friedrich <Schweden, König> Friedrich <Schweden, König>

Stockholm, 1726

Wir Friedrich med Guds Nade ...

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-139135

S FRIEDRICH med Guds
Nåde/ Sveriges / Giodhes / och
Wändes Konung 2c. 2c. 2c. Giodre
witterligit: Alt ehurwål igenom
många hålsosamma Placater, Stadgar och Förord-
ningar / så ock Wår egen dyra Försäkran / samt
Regerings Formen, eftertryckeligen är fastståldt /
at then rätta Religionen och Gudstiånsken / som är
Grundwalen till ett samdråchtigt och wahrach-
tigt Regemente / uti oföränderlig renhet emot alt
kätteri och Swärmeri bör bibehållas och förswa-
ras / hwarutom / genom Kongl. Påbud och Be-
fallningar / i synnerhet af den 1. Decemb. 1713.
och 8. Decemb. 1721. tydeligen är förklarad / hu-
ruwida några Sammankomster till en särskilt
Gudstienstes öfning må wara tillåtelige; Dock
likwål måste Wi den ena tiden efter den andra med
Misnöje förnimma / at sådane hålsosamma För-
ordningar ej skola finnas nog kraftige till at åter-
hålla dem / som låta sig lysta / at bröta och öf-
werända kasta det nyttige ändamålet / som endast
påsyftar en god Ordning i Församlingen och
Christelig enighet i Låran. Wi ehrtiånnas det för
en stor Guds Nåd / at Wårt Konungarike för
kätterske willfarande Meningar och Lårosaker e-
mot

mot then rena Evangelistte läran alt till denna dagen wa-
rit oansfäktad / och derifrån önsfektigen och wäl befres-
dad / i hwilket asseende det så mycket angelågnare är /
at itid med alt alsiwar dämpa de oordningar och ny-
heter / som i längden alt mer sig kunde utbreda och skä-
delige påföljder förorsaka / och således förekomma alt
det / som hela Rikets och alla dess inbyggares lycka
och wältrefnad i Andelig måtto / skulle kunna oroa.
Wi hafwa fördensfull af en Nådigh och Christelig om-
sorg för en ren och oförfälskad Gudstienst / och till at
derwid en god ordning handhafwa och bibehålla / med
Wårt RiksRåds råde funnit högstnödigt och nyttigt /
härigenom de för detta utgångne Kongl. Förordningar
om Oloflige Sammankomster således förnya och wi-
dare förklara / som föllier: De förra Kongl. Påbu-
den och Förordningarne äro af det klara och tydelige
innehåld / at de ingen Gudachtighets öfning förbiuda //
som ej heller Wår Nådiga tancka och upsat är / den at
hindra / utan willia fastmera alla Wåre trogne undersåta-
re i gemen / och hwar och en i synnerhet der til i Nader för-
mana / så at de för all ting winlägga sig derom / huru
de måge tilltaga i Guds Nåd och Wår HERRas
Jesu Christi kundskap / samt at wisa underdånig lydna e-
mot Wåra hålsosamma Förordningar; Till den än-
dan Föräldrar och huusfädrar måge och böra / efter
then Christelige plikten // deras barn / anhörige och
tienstefolck uti sine huus lära och underrisa / samt lä-
ra

ra och undertwisa låta / uti Catechesin och deras Chri-
stendom / efterfråga och förhåra hwad de kunna om Hel-
gedagarne lärdt af Predikan / dageligen med dem hål-
la bön / läsa utur Bibelen eller några andra Gudelige
och här i Wårt Rike wedertagne böcker / så ock ett
troget inseende hafwa på deras lefwerne / och dem med
egit exempel till Gudachtighet föregå: Dock at de sig
afhålla ifrån diupfynnige frågor och Låro = stridigheter /
som them ensaldigom äro för höga och kunna gifwa af-
ledning till någon willfarelse. Men at uti Private och
enskylte huus / Man = och Qwin = liön / gambla och
unga / kiände och okiände / så eller flere / skola hafwa
frihet sig at sambla och tillhopa komma / alt under fö-
retwändning / at bruka sin Andacht och enkannerliga
Gudstiånst / den der med de wanlige Sön = och Hel-
ge = dagars Texters predikan = och utblåggande / bö-
ners och nya bönesätts förklarande / sinnes på åth-
skillige ställen wara förrättad; Thet anse Wi hwar-
ken för nyttigt eller oumgångeligt / utan mera sasom
en skadelig nyhet / som en god Ordning i Wåre Chri-
stelige Församlingar förstörer / hwilcket i Längden
till Sielfswald / Misßbruk och många farlige ored-
skulle tillfålle och anledning gifwa / utom det till be-
fruchtandes år / at mången af oförstånd och okunnog-
het i sin Christendom lätteligen kunde blifwa till så
dane irrige Meningar och Lårosåger anford / som
med then rena Evangeliska Låran ej wore öfwerens-

kom

FRANKE
GRUPPE

och byar på landet i så der sammanfalla/ på det de
med all Säkerhet måge förnimma deras framsteg i
Christendomen/ och dem til den rätta Salighetens grund
och kundskap föra: Dock må Prästerne icke utgifwa
några Skrifteligen af dem upsatte Christendoms
Spörsnål och swar/ förr än de wederbörligen äro
öfwerseende och authoriserade. Och aldenstund Sön-
och Helge-dagar/ hwilcka till Guds ähra och Pris
böra användas/ af många obetänckte hårtills med
allehanda syndigt och ogudachtigt lefwerne/ såsom
Spel och dryckenskap samt annat förargeligt wa-
sende/ i synnerhet på frogar och fiällare/ blifwa misbru-
kade/ hwilcket/ igenom de för detta utgångne Stad-
gar och Förordningar/ strängeligen är förbudit; All-
så pröfwa Wi jemwål det wara högst nödwän-
digt/ at en waksam och alswarsam upsicht deröfwer
hålles/ huru de öfwerträdelser/ som emot Kongl. Stad-
gan om Eder och Sabbats-brott den 17. Octob. 1687.
både i Städerne och på landet föröfwas/ hädanefter
af wederbörande Fiscaler, Upsyningsmän och betiente
må angifwas och till lagligt afdommande fortskyndas.
Och på det de/ till större flit at upspana dylika förbry-
telser och derwid sina ämbeten behörigen förrätta må
upmuntras; willia Wi dem icke allenast halsparten
af desse öfswannämde/ utan ock af alla de öfrige böter/
som i Stadgan om Eder och Sabbats-brott äro ut-
satte/ tilläggia. Wi binde och befalle fördensfull al-
la

na dem / som weberbo / i Måthet War Öfwerstat-
hallare i Stockholm, Ware Gouverneur och Lands-
höfdingar / så ock Magistraten i Städerna / Befallnings-
Lands- och FierdingsMän på Landet / at de hörsamli-
gen rätta sig härefter / och öfwer denna War Förord-
ning hålla en sträng hand / så at alt hwad deremot
skier / må oförsummeligen blifwa angifwit och lagligen
affstraffat. Till yttermera wisso / hafiwa Wi detta
med egen hand underskrifwit / och med Wårt Kongl.
Sigill bekräfta låtit. Gifwit Stockholm i RådSam-
maren den 12. Januarii Åhr 1726.

FRIEDRICH.

